**Advies bij de Programmabegroting 2027 – Adviescommissie Controle & Financiën**

Spreektekst voorzitter

Voorzitter,

De adviescommissie Controle & Financiën heeft de programmabegroting 2027 besproken. Daarbij hebben wij gekeken naar de financiële positie van de gemeente, de investeringsagenda, het belang van concernsturing en de verdere doorontwikkeling van de begrotingscyclus.

De adviescommissie constateert dat de financiële positie van de gemeente is verbeterd ten opzichte van de begroting 2026. De begroting is structureel sluitend, de reserves nemen weer toe en het evenwicht tussen structurele baten en lasten laat een positieve ontwikkeling zien.

Tegelijkertijd zien wij dat de financiële ruimte de komende jaren onder druk blijft staan. Ontwikkelingen in het gemeentefonds, aanhoudende inflatie en stijgende rentelasten maken de begroting minder wendbaar. Daarnaast stijgen de lokale lasten voor inwoners en bedrijven. Nieuwe beleidskeuzes vragen daarom steeds nadrukkelijker om keuzes in prioriteiten en de vraag wat niet meer uitgevoerd kan worden.

Onze belangrijkste conclusie is dat de spanning tussen ambitie en uitvoering aanwezig blijft, ook door de onderbesteding bij de jaarrekening 2025. Positief is dat de investeringsagenda realistischer is gemaakt. Tegelijkertijd constateren wij dat de raad nog onvoldoende in positie is om integraal te sturen op prioritering, uitvoerbaarheid en samenhang binnen de investeringsagenda. De commissie ziet daarom de verdere uitwerking van Grip op Investeringen een betere monitoring van investeringen als één van de belangrijkste opgaven voor de komende periode. Daarbij vragen wij specifiek aandacht voor de betekenis en werking van het investeringsplafond, zodat voor raad en college helder is hoe dit instrument bijdraagt aan keuzes en sturing.

De adviescommissie heeft tijdens de behandeling ook gesproken over de informatiepositie van de raad. Goede sturing vraagt om tijdige, integrale en begrijpelijke informatie. Ook vragen wij aandacht voor een zorgvuldige balans tussen openbaarheid en geheimhouding, zodat de raad zijn controlerende rol optimaal kan vervullen.

Daarnaast vraagt de commissie aandacht voor de verschillende stelposten, ramingen en aannames binnen de algemene dekkingsmiddelen. Deze posten zijn

financieel beheersbaar binnen de begroting, maar vragen wel blijvende aandacht omdat hier toekomstige opgaven en onzekerheden achter schuilgaan. Transparantie hierover helpt de raad om tijdig keuzes te maken wanneer ontwikkelingen anders uitpakken dan geraamd.

De adviescommissie waardeert de stappen die zijn gezet in de doorontwikkeling van de beleids- en begrotingscyclus om beter te kunnen sturen en verantwoorden. Wij moedigen het college aan deze ontwikkeling voort te zetten, met blijvende aandacht voor de leesbaarheid, de informatiewaarde van de bestuursrapportages en een effectiever begrotingsproces zoals bijvoorbeeld het verminderen van het aantal rapportages. Wij zijn benieuwd naar de ideeën om dit anders in te richten, waarbij aandacht is voor de toenemende werkdruk in de organisatie en de raad, zonder in te leveren op de informatiewaarde richting de raad.

Er zijn inmiddels twee werkgroepen actief vanuit de adviescommissie. Eén voor grip op investeren en de ander voor de financiële spelregels. Voor de laatste werkgroep zal na de begroting een plan van aanpak worden opgesteld waarin ook de planning rondom de aanpassing van de financiële verordening zal worden meegenomen.

Dank u wel.